

Nr 137.

Ankom till riksdagens kansli den 12 maj 1931 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under tionde huvudtiteln gjorda framställning om anslag till patent- och registreringsverket ävensom Kungl. Maj:ts proposition angående stat för nämnda ämbetsverk m. m.

(3:e avd.)

I den till riksdagen den 3 januari 1931 avlätna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1931/1932 har Kungl. Maj:t under tionde huvudtiteln, innefattande anslagen till handelsdepartementet, föreslagit riksdagen (punkt 21 av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över handelsärenden nämnda dag) att höja det ordinarie förslagsanslaget till patent- och registreringsverket, nu 1,168,700 kronor, med 131,300 kronor till 1,300,000 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 63—65 i statsrådsprotokollet.

Den av riksdagen godkända staten för patent- och registreringsverket har följande utseende:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	495,700
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare, vikariatsersättningar m. m., förslagsvis	»	225,000
Renskrivning och skrivmaterialier, fastighetens underhåll, bränsle, lyse, renhållning och städning samt inventariers anskaffande och underhåll m. m., förslagsvis	»	72,000
Publikationer, efter avdrag av influtna prenumerationsavgifter och dylikt, kungörelser, böcker och tidskrifter samt bindningskostnader, förslagsvis	»	180,000
Återställda registreringsavgifter, förslagsvis	»	16,000
Bidrag till patentunionens internationella byrå i Bern, förslagsvis	»	2,600
Avlöning åt en å övergångsstat uppförd registrator	»	6,400
Pensioner åt avskedade tjänstemän, förslagsvis	»	46,000
Dyrtdstillägg, förslagsvis	»	125,000

Summa kronor 1,168,700.

Vid anmälan av detta ärende har departementschefen anfört följande:

»Ifrågavarande utgiftsanslag tillhör de anslag, som tillsammans med

korresponderande inkomstitlar bilda fristående specialbudgeter, vilka i riksstaten äro uppförda med sammanfallande utgifts- och inkomstbelopp. Enligt hittills tillämpad ordning har anslaget bestämts till det belopp, vartill den för verket fastställda utgiftsstaten uppgått.

På sätt riksräkenskapsverket framhållit i sin förut denna dag av statsrådet och chefen för finansdepartementet anmälda skrivelse angående inkomstberäkningarna för nästkommande budgetår, har från och med budgetåret 1929/1930 den anordningen vidtagits, att från ifrågavarande inkomstitel 'patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter' den behållna inkomsten över utgiftsanslaget, 'patent- och registreringsverket', tillgodoföres en särskild s. k. diversemedelsfond 'patent- och registreringsverkets fond', från vilken utgifterna direkt bestridas. Anslagets ändamål är sålunda numera närmast att förmedla överförandet av bidragsmedlen från inkomstiteln till fonden. Under sådana omständigheter bör enligt riksräkenskapsverkets mening inkomstiteln och det därmed kommunicerande utgiftsanslaget i riksstaten uppföras med det belopp, som motsvarar det påräkneliga inkomstbeloppet, och icke såsom hittills med det belopp, vartill de blivande utgifterna beräknas uppgå.

I likhet med vad chefen för finansdepartementet föreslagit med avseende å bankinspektionen m. fl. myndigheter tillstyrker jag därför, att vad riksräkenskapsverket härutinnan föreslagit iakttages vid anslagsberäkningen för patent- och registreringsverket. Då inkomstiteln 'patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter' tidigare i dag upptagits med 1,300,000 kronor, bör följaktligen i enlighet härmed utgiftsanslaget uppföras med enahanda belopp.

Ehuru med det beräkningssätt, som sålunda i fortsättningen bör tillämpas beträffande förevarande anslag, ändringar i utgiftsstatens slutsumma icke komma att omedelbart påverka anslagets belopp, ber jag i detta sammanhang få anmäla, att fråga föreligger om viss ökning i staten för ämbetsverket.

Med stöd av Kungl. Maj:ts den 31 december 1928 givna bemyndigande uppdrog den 22 april 1930 dåvarande chefen för finansdepartementet åt generaldirektören K. S. Levinson att i egenskap av ekonomisakkunnig verkställa granskning av patent- och registreringsverkets organisation och arbetssätt m. m. samt utsåg tillika fil. doktorn A. R. Lindblad samt professorn vid tekniska högskolan E. H. W. Weibull att såsom fackmän biträda vid uppdragets fullgörande.

I ett den 16 oktober 1930 dagtecknat betänkande hava ovannämnda sakkunniga föreslagit genomförandet av en vittgående omorganisation av ämbetsverket i syfte att öka dess arbetskapacitet samt förkorta och förenkla proceduren för patentärendenas behandling, vilken omorganisation även förutsätter vissa ändringar i gällande patentlagstiftning. Enligt de sakkunnigas beräkningar skulle organisationens genomförande kräva en ökning i ämbetsverkets stat, oavsett dyrtidstillägg, av i runt tal 35,700

kronor. Över de framförda förslagen hava yttranden i dagarna avgivits av vederbörande ämbetsverk och intresserade organisationer. Det är avsett, att ärendet skall hinna förberedas i sådan tid, att detsamma kan föreläggas innevarande års riksdag. Särskild proposition i ämnet torde sålunda framdeles få till riksdagen avlåtas.»

Sedermåra har Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 26 februari 1931 dagtecknad proposition, nr 135, vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden sagda dag, föreslagit riksdagen att

dels från och med den 1 juli 1931 bestämma antalet ordinarie befattningshavare hos patent- och registreringsverket på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 generaldirektör	A 3
3 byråchefer och ledamöter av besvärsavdelningen	B 30
5 byråchefer	B 30
16 byrådirektörer	B 28
9 förste byråingenjörer	B 26
8 » »	B 24
1 bibliotekarie	B 24
1 sekreterare	B 24
1 byråingenjör	B 21
1 kassör och räkenskapsförare	B 21
3 notarier	B 21
1 föreståndare för varumärkesgranskningen	B 14
1 eldare och maskinist	B 7
1 förste expeditionsvakt	B 7
6 kanslibiträden	B 7
5 expeditionsvakter	B 5
15 kontorsbiträden	B 4
2 skrivbiträden	B 2;

Anm. Tillsvidare skola hållas obesatta förste byråingenjörstjänster i lönegraden B 26 till antal motsvarande antalet byrådirektörer, som åtnjuta avlöning å övergångsstat.

dels besluta, att å övergångsstat för patent- och registreringsverket skola från och med den 1 juli 1931 uppföras följande befattningar, nämligen:

Befattning	Lönegrad
4 byrådirektörer	B 28
4 byråingenjörer	B 21
1 registrator	B 21;

dels godkänna det av departementschefen i statsrådsprotokollet förordade förslaget till stat för patent- och registreringsverket, att tillämpas från och med den 1 juli 1931;

dels ock besluta att innehavare av befattning i patent- och registreringsverket icke må mot ersättning tillhandagå enskilda i ärende, som faller inom ämbetsverkets arbetsområde.

I fråga om utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till det åberopade statsrådsprotokollet.

Förevarande proposition innefattar det av departementschefen bebådade förslaget till omorganisation av patent- och registreringsverket. Innan departementschefen närmare ingått härpå, har departementschefen lämnat en översikt av verkets utveckling samt nuvarande organisation och arbetssätt, vilken översikt återfinnes å sid. 3—10 i statsrådsprotokollet.

Patent- och
registrerings-
verkets ut-
veckling.

Patent- och varumärkesärenden handlades från ingången av år 1885 av en byrå inom kommerskollegium, benämnd patentbyrån. Från och med år 1892 upphörde byråns samband med kommerskollegium, och kom byrån att omedelbart lyda under Kungl. Maj:t såsom ett självständigt ämbetsverk, sedermera benämnt patent- och registreringsverket, dit år 1897 aktiebolagsregistreringen samt år 1900 handläggning av ärenden rörande registrering av mönster och modeller jämväl förlagts.

Den nuvarande organisationen av patentavdelningarna samt administrativa och varumärkesavdelningen grundar sig i sina huvuddrag på beslut vid 1914 års senare riksdag. Bolagsavdelningens nuvarande organisation tillkom genom beslut vid 1919 års riksdag. I den sålunda beslutade organisationen hava emellertid en del jämkningar senare företagits.

De numera å ämbetsverkets ordinarie stat uppförda befattningarna äro följande, placerade i nedan angivna lönegrader:

Befattning	Lönegrad
1 generaldirektör	A 3
6 byråchefer	B 30
19 byrådirektörer	B 28
4 förste byråingenjörer	B 24
1 bibliotekarie	B 24
1 sekreterare	B 24
5 byråingenjörer	B 21
1 kassör och räkenskapsförare	B 21
3 notarier	B 21
1 kansliskrivare	B 11
1 eldare och maskinist	B 7
1 förste expeditionsvakt	B 7
6 kanslibiträden	B 7
5 expeditionsvakter	B 5

Befattning	Lönegrad
15 kontorsbiträden	B 4
2 skrivbiträden	B 2

Anm. 1. Innehavaren av bibliotekariebefattningen är förordnad att med samma befogenhet och skyldighet som byrådirektör handlägga patentärenden, och uppehålls befattningen av en därtill förordnad förste biträdande ingenjör.

Anm. 2. Samtliga byråingenjörer äro förordnade såsom extra föredragande mot särskild ersättning efter 900 kronor för år.

Därtill kommer å övergångsstat:

1 registrator	B 21
---------------------	------

Därutöver fanns den 1 oktober 1930 följande icke ordinarie personal:

Befattning	Arvlöning
1 extra byrådirektör	B 28
19 förste biträdande ingenjörer	20
6 » » »	18
5 förste amanuenser	18
13 biträdande ingenjörer	16
1 amanuens med heltidstjänstgöring	16
3 amanuenser med halvtidstjänstgöring	16
1 extra kanslibitråde	B 4 jämte vikariats- ersättning
3 e. o. expeditionsvakter	5
1 e. o. expeditionsvakt	5 (av fotostat- medel)
14 e. o. befattningshavare	4
3 e. o. »	2

Anm. 1. 16 förste biträdande ingenjörer i 20:de graden äro förordnade såsom extra föredragande mot särskild ersättning efter 900 kronor för år.

Anm. 2. 1 förste biträdande ingenjör i 18:de graden har förkortad tjänstgörings-tid.

Slutligen fanns likaledes den 1 oktober 1930 följande personal med endast extra anställning:

3 extra tekniska tjänstemän	arvode
2 extra skrivbiträden	arvode.

För handläggningen av de å patent- och registreringsverket ankommande ärenden är ämbetsverket indelat i fyra patentavdelningar, en administrativ och varumärkesavdelning samt en bolagsavdelning, envar avdelning under ledning av en byråchef. Under patentavdelningarna lyder biblioteket samt under administrativa och varumärkesavdelningen sortera kansliet ävensom kassa- och registratorskontoren.

**Patent- och
registrerings-
verkets nu-
varande orga-
nisation och
arbetsätt.**

De fyra patentavdelningarna, som handlägga patentärenden, förestås envar, såsom nyss nämnts, av en byråchef. En byråchefstjänst är vakant och uppehålls jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 21 november 1925

**Patentav-
delningarna
och biblio-
teket.**

på förordnande tills vidare. Å dessa avdelningar tjänstgöra vidare 16 byrådirektörer såsom ledamöter samt därjämte 4 förste byråingenjörer och 4 byråingenjörer, samtliga ordinarie befattningshavare. Dessutom äro å avdelningarna anställda visst antal extra tjänstemän.

Åt förste byråingenjörerna har med stöd av § 26 i den för ämbetsverket gällande instruktionen uppdragits att med samma befogenhet och skyldighet, som tillkommer byrådirektör, handlägga patentärenden. Vidare har i enlighet med av Kungl. Maj:t givna bemyndiganden alltsedan den 1 juli 1925 meddelats förordnanden för extra föredragande å patentavdelningarna. Dylikt förordnande innehaves för närvarande av 21 befattningshavare, nämligen dels de fyra ovan nämnda byråingenjörerna, dels den byråingenjör, som enligt den nuvarande organisationsplanen har till åliggande att biträda bibliotekarien med inom biblioteket förekommande göromål, dels ock 16 extra ordinarie befattningshavare (förste biträdande ingenjörer). Slutligen har under förlidet år jämlikt Kungl. Maj:ts medgivande åt bibliotekarien uppdragits att med samma befogenhet och skyldighet, som tillkommer byrådirektör, handlägga patentärenden.

Den förut anmärkta vakanta byråchefstjänsten uppehålles av en byrådirektör. Den därigenom ledigblivna byrådirektörstjänsten bestrides av en förste byråingenjör, och på den sistnämndes tjänst är förordnad en förste biträdande ingenjör.

Sammanlagt tjänstgöra alltså f. n. å patentavdelningarna tillhopa 42 befattningshavare såsom ledamöter med egna rotlar, nämligen

15 byrådirektörer

4 förste byråingenjörer, varav 1 såsom t. f. byrådirektör

1 bibliotekarie

5 byråingenjörer och

17 förste biträdande ingenjörer, varav 1 såsom t. f. förste byråingenjör.

Såsom biträden (assistenter) åt ledamöterna voro den 1 oktober 1930 å avdelningarna anställda 8 förste biträdande ingenjörer och 12 biträdande ingenjörer. Därjämte funnos antagna 3 extra tekniska tjänstemän, som erhålla utbildning å patentavdelningarna.

Åt en av de förste biträdande ingenjörerna, som emellertid har förkortad tjänstgöringstid (4 1/2 timmar), har uppdragits att under ledamot handlägga patentärenden med föredragning för ledamoten, s. k. subrotel.

Övriga icke-ordinarie granskare, vilka ej hava egen rotel, arbeta såsom biträden åt ledamöter enligt i stort sett två olika metoder efter vederbörande ledamöters gottfinnande. På vissa rotlar sysselsättas biträdena så gott som uteslutande med nyhetsgranskning, d. v. s. genomgång av patentskrifter m. m., medan de på andra rotlar få sig tilldelade antingen flertalet ärenden tillhörande vissa klasser eller subklasser eller ock vissa särskilda ärenden att i huvudsak fullständigt granska och pröva, dock

under ledamotens ständiga övervakande. Biträdenas placering blir beroende av den mer eller mindre tillfälliga belastningen på rotlarna.

Vid granskningen eventuellt framkomna nyhetshinder och andra anmärkningar delgivas sökanden genom förelägganden, och äger vederbörande ledamot, dock för närvarande med undantag för den tillförordnade förste byråingenjören, att självständigt besluta två sådana förelägganden.

Har ledamoten efter teknisk granskning meddelat två förelägganden, skall, liksom då i annat fall nyhetshinder icke föreligger, den fortsatta behandlingen ske »å avdelningen». Ärendet överlämnas i sådant fall till vederbörande byråchef, som enligt föreskrift i instruktionen skall underkasta ärendet en ingående granskning, avseende icke blott att utrona, huruvida de närmaste förutsättningarna för det avsedda beslutet äro för handen, utan även hela ärendets behandling från första början. Ärendet skall därefter företagas till behandling å avdelningen och föredragas av den ledamot, som haft ärendet under förberedande handläggning. Avdelningen är icke bunden av den förberedande handläggningen. Då fråga är, att en ansökning skall förklaras förfallen eller avslås på annan grund än enbart nyhetshinder, eller att begäran om prioritet enligt konventionen om internationellt skydd för den industriella äganderätten skall ogillas, skall byrådirektören å administrativa och varumärkesavdelningen deltaga i handläggningen såsom rättskunnig ledamot. Byråchefen eller den tekniske ledamoten kan därjämte påkalla den rättskunnige ledamotens deltagande i patentärendes handläggning, då han finner ärendets beskaffenhet sådant påfordra. Avdelningschefen äger, där han så finner skäligt, ej mindre förordna, att ärende skall föredragas å avdelningen, än även själv övertaga ärendes beredning och föredragning. I sistnämnda fall skall vid besluts fattande alltid den ledamot deltaga, vilken ärendet är tilldelat.

Beträffande beslutanderätten i patentärenden gäller, att beslut om ansöknings godkännande till kungörande eller patent kan fattas av avdelningschefen, vederbörande tekniske ledamot och i förekommande fall den rättskunnige ledamoten, därest de äro om beslutet ense. Är fråga om en ansöknings avslående eller förklarande förfallen på grund av patentförordningens föreskrifter, skall ärendet föredragas inför generaldirektören såsom ordförande samt, såsom ledamöter, avdelningschefen och vederbörande tekniske ledamot ävensom den rättskunnige ledamoten i de fall, då denne bör deltaga i handläggningen. Finner generaldirektören ärendets beskaffenhet kräva flera ledamöters hörande, äger han tillkalla sådana. Beslut fattas enligt flertalets mening med utslagsröst för generaldirektören. På enahanda sätt förfares i tveksamma fall, eller om olika meningar yppa sig beträffande fråga, som eljest må avgöras av avdelningschefen, den tekniske ledamoten och, eventuellt, den rättskunnige ledamoten.

Därest byråchef anser det för avgörande av någon fråga av principiell innebörd vara till gagn, att frågan göres till föremål för överläggning

i ämbetsverkets plenum, må han därom göra anmälan hos generaldirektören. Avgörandet i det särskilda fallet skall dock alltid ske i vanlig ordning i enlighet med instruktionens förut återgivna bestämmelser. Behandlingen i plenum är alltså endast av rådgivande natur.

Föreskrift finnes att byråcheferna för befordrande av ärendenas enhetliga behandling å de olika avdelningarna böra mera regelbundet sammanträda för dryftande av uppkomna frågor av principiell beskaffenhet.

Ärenden, i vilka invändning under kungörandetiden inkommit, upptagas till behandling av samme tekniske ledamot, som förut handlagt ärendet. Behandlingen av dylikt ärende sker emellertid även i fråga om förberedande åtgärder, som eljest beslutas av ledamoten ensam, å avdelningen. I fråga om beslutanderätten gälla vid dylika ärenden i övrigt enahanda regler som vid ärendenas föregående behandling.

Koncepten till de av tekniska ledamöterna fattade besluten uppsättas av ledamöterna själva eller å administrativa avdelningen. Å nämnda avdelning uppsättas sålunda koncept angående de i samband med beviljandet av patent beslutade uppgifter, som skola intagas i patentregistret, kungörandet av patentet och patentbrevet samt vidare koncept till sådana avslagsbeslut, som grunda sig på att sökanden icke erlagt anmälningsavgift, och koncept till flertalet beslut om ansöknings avförande. Ledamöterna hava att, när ansökning godkännes, avfatta en s. k. registerrubrik, i korthet angivande föremålet för patentet och avsedd att intagas i det av patentverket utgivna årsregistret över beviljade patent.

Remisser om besvär hos Kungl. Maj:t i regeringsrätten över ämbetsverkets avslags- och förfallobeslut föredragas av den tekniske ledamot, inom vars industriområde ärendet faller, till en början å avdelningen inför byråchefen och därefter inför generaldirektören i enahanda ordning som patentansökningar, vilka leda till avslag. Koncept till utlåtande i anledning av besvären uppsättes av föredraganden.

Patentärenden, i vilka domstol infordrat ämbetsverkets yttrande, föredragas av vederbörande tekniske byråchef inför generaldirektören i närvaro av minst en annan teknisk byråchef.

Biblioteket förestås av en ordinarie bibliotekarie med teknisk utbildning. Åt bibliotekarien har emellertid, såsom förut nämnts, uppdragits att med samma befogenhet och skyldighet, som tillkommer byrådirektör, handlägga patentärenden. Bibliotekariebefattningen uppehålles därför för närvarande av en förste biträdande ingenjör. Till sitt biträde har bibliotekarien en biträdande ingenjör och en amanuens med halvtidstjänstgöring. Under bibliotekarien lyder personalen för korrekturläsningen av patentskrifter. Bibliotekarien har ansvaret för årsregistret över patent och utför arbetet med de inkommande patentansökningarnas klassificering.

Ordnandet av de amerikanska patentskrifterna står under ledning av en förste biträdande ingenjör. För fullgörande av arbetet med dessa patentskrifter äro anställda två kvinnliga biträden, och anlitas för samma

ändamål därutöver den del av ämbetsverkets kvinnliga arbetskrafter, som icke för tillfället är tagen i anspråk å andra avdelningar inom ämbetsverket.

För korrekturläsningen av patentskrifter äro avsedda en ordinarie byråingenjör och ett ordinarie kontorsbiträde. Som ifrågakarande ordinarie byråingenjör för närvarande är förordnad såsom extra föredragande, uppehålls befattningen av en därtill förordnad förste biträdande ingenjör. Denna personal har även att ombesörja upprättandet av årsregistret över patent.

Å denna avdelning handläggas administrativa ärenden och ärenden **Administrativa och varumärkesavdelningen.** angående registrering av varumärken samt av mönster och modeller. Till avdelningen höra de för hela ämbetsverket gemensamma kassa- och registratorskontoren. Vidare finnas å avdelningen ett kansli, vars åligganden i huvudsak äro begränsade till patentärenden, en avdelning för patent- och varumärkesstatistiken samt en avdelning för renskrivning. Under uppsikt av chefen för administrativa och varumärkesavdelningen stå slutligen ämbetsverkets expeditivvakter samt eldaren och maskinisten.

För ärenden angående registrering av varumärken samt av mönster och modeller är anställd en byrådirektör (B 28). Föreståndare för kansliet är en sekreterare (B 24). Å kassakontoret tjänstgör en kassör (B 21) och å registratorskontoret en registrator (B 21). Registratorstjänsten är genom beslut av 1926 års riksdag uppförd å övergångsstat och skall vid nuvarande innehavarens avgång ersättas med en tjänst av lägre grad.

Å avdelningen finnas dessutom anställda visst antal biträden samt amanuenspersonal.

Bolagsavdelningen tillkommer att handlägga inkomna ärenden rörande **Bolagsavdelningen.** bolagsregistrering samt att handhava ämbetsverkets uppgifter med de av bolagsstyrelser ingivna balansräkningarna och förvaltningsberättelserna.

Utöver byråchefen upptager den ordinarie staten för bolagsavdelningen två byrådirektörs- (B 28) och tre notarietjänster (B 21). I övrigt utgöres personalen å avdelningen av en extra byrådirektör samt ett antal biträden och amanuenser.

I detta sammanhang har departementschefen erinrat, hurusom statens besparingskommitté efter verkställd granskning av personal- och övriga förhållanden vid patent- och registreringsverket i sitt den 26 februari 1925 avgivna betänkande framlade förslag till viss omorganisation av ämbetsverket och omläggning av dess arbetssätt. Kommitténs ifrågakarande förslag, som finnas återgivna å sidorna 96—106 av tionde huvudtiteln i 1926 års statsverksproposition, föranledde i huvudsakliga delar av olika skäl icke någon framställning till riksdagen.

Tidigare ifrågasatt omorganisation av patent- och registreringsverket.

Departementschefen har härefter övergått till att redogöra för det föreliggande omorganisationsförslaget m. m.

Det nu föreliggande omorganisationsförslaget m. m.

Efter att hava lämnat redogörelse rörande patent- och registreringsverkets utveckling samt nuvarande organisation och arbetssätt ingå 1930 års sakkunniga först på frågan om patentavdelningarnas organisation och därmed sammanhängande spörsmål.

Patentavdelningarna.

1930 års sakkunniga.

Anmärkning
gar mot nuvarande arbetsresultat och arbetssätt.

Därvid hava de sakkunniga till en början erinrat om att vissa anmärkningar framstälts mot patentavdelningarnas nuvarande arbetsresultat och arbetssätt. I avseende härå hava de sakkunniga uttalat sig på följande sätt:

»Mot ämbetsverkets behandling av patentärenden hava framstälts vissa anmärkningar, som dels taga sikte på arbetsresultatet, dels avse arbetssättet.

I förstnämnda hänseende har anmärkts, att det åtgår alltför lång tid för ärendenas handläggning och att någon fast praxis icke utbildat sig inom ämbetsverket vid avgörandet av vad som skall anses utgöra en patenterbar uppfinning. Klagomålen i fråga om den långa behandlingstiden hava under senaste åren riktat sig främst mot den långa tid, som förflyter från ansökningens ingivande till utfärdandet av första tekniska föreläggandet i ärendet. Man har därvid framhållit vikten av att en svensk sökande i god tid erhåller ett såvitt möjligt fullständigt utlåtande över granskningen, så att sökanden på grundval av utlåtandet kan avgöra, huruvida anledning finnes att söka patent jämväl i utlandet. För rätten att komma i åtnjutande av konventionsprioritet måste nämligen ansökan i utlandet ske inom tolv månader från ansökan här i riket.

Mot arbetssättet har anmärkts, att ämbetsverket icke företager ansökningarna till fullständig granskning från första början, att de först utfärdade föreläggandena i flertalet fall icke äro tillräckligt motiverade samt att avslagsbesluten likaledes äro alltför knapphändigt motiverade. Tillika riktar sig kritiken däremot att ett ärende, i vilket under kungörandetiden inkommit invändning, upptages till behandling av samme tekniske ledamot, som förut handlagt ärendet.»

Till belysande av frågan om den påtalade långa behandlingstiden hava de sakkunniga uppgjort vissa sammanställningar, som återfinnas å sid. 12 och 13 i statsrådsprotokollet.

Dessa sammanställningar hava synts de sakkunniga giva vid handen, att klagomålen rörande den långa behandlingstiden, även om denna under senare år visat en något nedåtgående tendens, dock alltjämt hade fog för sig samt att första föreläggandet i ett stort antal fall utfärdats betydligt mer än 6 månader efter ansökningens ingivande. Att detta såväl ur uppfinnarnas som ur industriens synpunkt vore allt annat än tillfredsställande låge i öppen dag. Särskilt gjorde sig olägenheterna av tidsutdräkten med första föreläggandet gällande i fråga om patentansökningar, som kunde komma att åberopas såsom prioritetsgrundande vid ansökning i annat konventionsland.

De sakkunniga ingå sedermera på frågan om systemet för patentärendenas behandling och nyhetsgranskningens omfattning, och hava de sakkunniga i dylikt hänseende anfört bland annat följande:

»Det i Sverige använda systemet för förfarandet i fråga om meddelande av patent är ett förprövningsförfarande i förening med uppbud. I vissa andra länder tillämpas ett annat system, anmälningssystemet. Enligt sistnämnda system äger före patents meddelande i regel icke någon annan prövning rum än huruvida ansökning uppfyller lagens fordringar i formellt hänseende; huruvida patentet är giltigt får sedermera prövas av domstol. Enligt förprövningssystemet åter företages av vederbörande patentmyndighet före beviljandet av patent en granskning av uppfinningen för utrönande, om förutsättningarna för meddelande av ett giltigt patent äro för handen, särskilt i fråga om uppfinningens nyhet.»

Förprövnings-systemet och nyhetsgranskningens omfattning.

Då beträffande spörsmålet om det system för patentärendens handläggning, som bör komma till användning, de sakkunniga funnit, att förprövningssystemet alltjämt bör bibehållas, och då vidare de sakkunniga icke ansett sig kunna förorda någon begränsning av nyhetsgranskningen till vissa länder eller viss tidrymd, hava de föranletts att undersöka, vilka andra möjligheter som förefunnes för att nedbringa den långa behandlingstiden. Enligt de sakkunnigas mening föreläge uppenbarligen därvid två principiellt olika utvägar att gå fram på: dels att vidtaga åtgärder för att öka antalet i genomsnitt per ledamot avverkade ärenden och dels att öka antalet ledamöter. Givet vore, framhålla de sakkunniga, att den senare utvägen icke borde beträdas, förrän eller i den mån det kunde visas, att den förra vägen icke kunde leda till uppnåendet av den avsedda avverkningskapaciteten. Undersökas måste därför, vilka åtgärder kunde tänkas för att nå en större arbetseffekt räknat per ledamot.

Åtgärder till nedbringande av den långa behandlingstiden.

De sakkunniga hava i denna fråga anfört bland annat följande:

»Till en början bör nämnas, att ämbetsverket självt torde kunna vidtaga vissa åtgärder till avverkningskapacitetens höjande.

Sålunda synes nyhetsgranskningen kunna förenklas i fråga om patentansökningar, som förut prövats och godkänts i något land med nyhetsgranskning av åtminstone samma omfattning som inom vårt svenska patentverk. I dylika fall synes granskningen här kunna göras mindre ingående än eljest.

Likaledes torde granskningen av patentansökningar i formellt avseende kunna förenklas. Det torde icke kunna bestridas, att det, åtminstone å vissa håll inom patentverket, förekommit, att alltför stor vikt fästs vid rent formella frågor. Under senare tid synes likväl en tendens till lättnad av den formella granskningen hava gjort sig gällande. Det synes lyckligt, om den sålunda visade tendensen följdes för framtiden.

Vidare må bland åtgärder till höjande av avverkningskapaciteten framhållas genomförandet, i den mån så låter sig göra, av en mera fullständig och enhetlig klassificering av olika länders patentskrifter än den, som nu förekommer.

Slutligen torde kvinnlig arbetskraft i större utsträckning, än nu är fallet, kunna tagas i anspråk för ordnandet av granskningsmaterialet och

Åtgärder, som patentverket kan självt vidtaga.

måhända även en del skrivningsarbete kunna överflyttas från ledamöterna till kanslipersonalen.

Då de här åsyftade åtgärderna torde bliva föremål för ämbetsverkets övertvägande, anse vi oss sakna anledning att i vidare mån, än nu skett, ingå på dessa frågor.

Åtgärder,
som kräva
statsmak-
ternas med-
verkan.

I förevarande sammanhang torde huvuduppmärksamheten i stället böra ägnas åt sådana utvägar till behandlingstidens förkortande, vilka för sitt genomförande kräva statsmakternas medverkan.

Nytt system
för handlägg-
ning av patent-
ärenden i all-
mänhet i för-
ening med in-
rättande av en
besvärsavdel-
ning inom pa-
tent- och re-
gistrerings-
verket.

Beträffande de åtgärder, som i övrigt kunna vidtagas för att öka antalet i genomsnitt per ledamot avverkade ärenden, framstå såsom de betydelsefullaste sådana, som inverka på sättet för patentärendenas handläggning. Undersökas bör därför, huruvida det system, som för närvarande tillämpas för handläggning av patentärenden, är det ur alla synpunkter mest ändamålsenliga.

Vid övertvägande av spörsmålet om det ändamålsenligaste systemet för handläggning av patentärenden hava vi kommit till det resultat, att det verksamaste sättet att öka ledamots avverkningskapacitet skulle vara, att åt ledamoten — vilken utför granskning och meddelar förberedande beslut samt alltså handlägger ärendena från första början — uppdroges att självständigt meddela patent. Ärenden, däri avslags- eller förfallobeslut ifrågasätts — vilka ärenden med nuvarande system föredragas av den tekniske ledamoten till en början inför byråchefen och därefter i närvaro av den senare jämte i förekommande fall den administrative byrådirektören inför generaldirektören — skulle däremot av ledamoten föredragas inför avdelningschefen och, där ärendena så påfordra, en rättskunnig ledamot samt avgöras av avdelningschefen. Även ärende, vari invändning framställts, torde böra handläggas i sistnämnda ordning.

Vad först angår den ifrågasatta *befogenheten för avdelningschef att meddela avslags- och förfallobeslut*, anse vi, att man icke på denna punkt bör övergiva den nuvarande kollegiala behandlingsformen utan att samtidigt inrätta en *besvärsavdelning* inom patent- och registreringsverket. Frågan härom är icke ny. Ej mindre än tre olika långt gående förslag hava tidigare framförts beträffande inrättande av en dylik besvärsinstans, nämligen av patentlagstiftningskommittén i dess betänkande av den 18 december 1912, av samma kommitté i betänkande den 13 juni 1919 med förslag till lag om patent m. m. och av besparingskommittén i dess meromnämnda betänkande.

Besvärsavdelningens åligganden böra i första hand bestå i handläggning av från anmälningsavdelningarna genom besvär fullföljda avslags- och förfallobeslut. Härförutom synes emellertid, såsom i det följande närmare kommer att utvecklas, besvärsavdelningen underställningsvis böra pröva sådana ärenden, i vilka anmälningsavdelningarna funnit inkomna invändningar böra lämnas utan avseende. Till besvärsavdelningens åligganden bör ytterligare höra att avgiva utlåtanden i anledning av från regeringsrätten till ämbetsverket för yttrande remitterade besvärsmål ävensom att avgiva yttranden, som av domstolar begäras i mål

rörande upphävande av patent, meddelande av tvångslicens eller intrång i patent. Slutligen bör besväravdelningen hava att handlägga ärenden, som angå författningar rörande patent.

Däremot hava vi ansett, att tillräcklig anledning icke föreligger att tillägga besväravdelningen befattning med andra på ämbetsverket ankommande ärenden.

Vad därefter angår besväravdelningens sammansättning, synes densamma böra utgöras av ämbetsverkets chef såsom självskrivnen ordförande samt tre tekniska ledamöter, varjämte, där ärendes beskaffenhet sådant påfordrar, en rättskunnig ledamot bör ingå i avdelningen.

Beträffande ämbetsverkets chef skulle, enligt den ovan skisserade ordningen av patentärendenas handläggning, hans befattning med dylika ärenden bliva helt förlagd till besväravdelningen. Då denna befattning måste antagas bliva mera maktpåliggande och tidskrävande än för närvarande är fallet, synes genom ändring i ämbetsverkets instruktion möjlighet böra beredas honom att vinna befrielse från vissa mindre betydelsefulla göromål av mera löpande natur, såsom undertecknande av expeditioner i ärenden, i vilkas behandling han ej deltagit, m. m. Måhända kan det ock visa sig lämpligt att uppdraga åt en av cheferna för anmälningssavdelningarna att hava den närmaste tillsynen över dessa.

De tekniska ledamöterna böra erhålla till åliggande att föredraga dels besvärsmål, dels kungl. remisser, dels ock ärenden, vari domstol infortrat yttrande, allt i den mån det icke gäller rent juridiska frågor. De tekniska ledamöterna böra representera olika områden inom de tekniska vetenskaperna. Föredragningskyldigheten bör fördelas mellan ledamöterna under hänsynstagande till vars och ens sakkunskap. På vederbörande bör ankomma att uppsätta förslag till beslut i av honom föredraget mål.

Vad den rättskunnige ledamoten beträffar, torde på honom böra ankomma att föredraga och uppsätta förslag till beslut eller yttrande i mål och ärenden såvitt avse frågor av rent juridisk natur, ävensom deltaga i handläggning av övriga ärenden, vari förekomma juridiska spørsmål.

Då antalet mål eller ärenden, i vilka den rättskunnige ledamotens biträde erfordras, kan antagas bliva förhållandevis ringa, torde det vara tillräckligt, att åt någon inom ämbetsverket anställd rättskunnig befattningshavare uppdrages att tjänstgöra såsom ledamot i besväravdelningen vid handläggning av ifrågakomna mål och ärenden. Närmast till hands synes ligga, att detta uppdrag lämnas åt den administrative byrådirektören. Denne har med nuvarande handläggningssystem att såsom rättskunnig ledamot deltaga i patentärendenas behandling, då fråga är, att en ansökning om patent skall förklaras förfallen eller avslås på annan grund än enbart nyhetshinder eller att begäran om konventionsprioritet skall ogillas, samt att även eljest deltaga, då ärendes beskaffenhet synes påfordra juridisk kunskap. I den mån tjänstgöringen i besväravdelningen kan komma att medföra, att byrådirektören i större omfattning än för närvarande tages i anspråk för behandling av patentärenden, torde det icke vara ogörligt bereda honom motsvarande lättnad i övriga honom åvilande göromål.

Därest å den administrative byrådirektören skulle läggas nu omförmäld tjänstgöring inom besväravdelningen, synes uppgiften såsom rättskunnig ledamot å anmälningssavdelningarna böra överflyttas till sekreteraren. Med nuvarande handläggningssystem har sekreteraren, bland annat, att i formellt hänseende granska inkommande patentärenden, att i av honom

utfärdat s. k. kort föreläggande eller i särskilt yttrande, som åtföljer handlingarna, då ärenden remitteras till vederbörande tekniske ledamot, anmärka föreliggande formella brister samt vidare att i vissa fall bevilja anstånd. Skulle å sekreteraren jämväl läggas uppgiften såsom rättskunnig ledamot å anmälningsavdelningarna, synes han böra befrias från vissa andra honom enligt nu gällande ordning åvilande göromål.

För beslutförhet i besväravdelningen skulle erfordras närvaro av förutom ämbetsverkets chef eller den rättskunnige ledamoten åtminstone två tekniska ledamöter. Beslut bör fattas i enlighet med flertalets mening med utslagsröst för ordföranden. Inför besväravdelningen böra givetvis muntliga förhandlingar kunna förekomma, men därjämte synes avdelningen böra erhålla befogenhet att till utredning av visst ärende påkalla förhör med vittnen eller sakkunniga inför domstol.

Den, som till besväravdelningen fullföljer ett patentärende, bör enligt vårt förmenande därför erlägga en särskild avgift, besväravgift. Denna avgift, som bör avse att i någon mån täcka kostnaderna för besväravdelningen, hava vi tänkt böra utgå med 75 kronor.

Beträffande omfattningen av besväravdelningens göromål har man att utgå ifrån antalet för närvarande förefintliga mål och ärenden av de kategorier, som skulle komma under avdelningens behandling. För att giva en föreställning om frekvensen av dylika ärenden meddelas följande sammanställningar.

1. Antalet hos regeringsrätten under år 1925 och därefter anförda besvär över vägrade patent har varit:

1925	74	1928	85
1926	68	1929	113
1927	74		

2. Antalet av domstolar år 1922 och därefter hos patent- och registreringsverket begärda yttranden i mål rörande patent har utgjort:

1922	2	1926	3
1923	2	1927	—
1924	3	1928	3
1925	3	1929	2

3. Antalet patentärenden, i vilka invändningar inkommit, har utgjort:

1922	134	1926	125
1923	92	1927	144
1924	146	1928	153
1925	131	1929	147

Vid beräkandet på grundval av förestående sammanställningar av en blivande besväravdelnings arbetsbörda bör emellertid uppmärksammas, dels att antalet besvärmål och invändningsärenden med det ifrågasatta ändrade systemet för handläggning av patentärenden torde komma att öka, dels att antalet remisser från regeringsrätten torde komma att i viss mån minska, och dels att endast en del av invändningsärendena skola underställas besväravdelningen.

Beträffande besväravdelningens inverkan på regeringsrättens arbetsbörda är för övrigt att märka, att denna torde kunna antagas komma att

även så till vida lättas, som de dit fullföljda ärendena böra inkomma i grundligare utrett skick än nu understundom lärer vara fallet.

Vad därefter angår *den ifrågasatta befogenheten för ledamot att självständigt meddela patent*, skulle denna anordning möjligen kunna tänkas medföra risk för att ledamot godkänner en ansökning, där en grundligare granskning eller riktigare prövning bort föranleda avslag eller förfalloförklaring.

Denna risk, som icke synes böra överskattas, bör enligt vårt förmenande begränsas därigenom att forskrift lämnas, att tvivelaktiga fall och särskilt då ärenden, vari ledamot ifrågasätter frångående av någon förut fastslagen eller tillämpad princip, skola föredragas för avdelningschefen, samt att denne därjämte skall äga befogenhet att, där så anses påkallat, förordna om visst ärendes föredragning i angivna ordning.

För övrigt är att märka, att patent- och registreringsverkets prövning är byggd på uppbudsförfarande och att alltså de av saken intresserade äro i tillfälle att framställa invändning mot patentansökningen. För att ytterligare skapa skydd mot den nu omhandlade risken hava vi, på sätt ovan berörts, tänkt oss, att ärende, i vilket invändning förekommit, skall föredragas inför avdelningschef med beslutanderätt för denne och att, därest han anser, att dylikt ärende bör leda till patent, ärendet skall för prövning underställas besvärsavdelningen. Däremot hava vi icke ansett det påkallat eller lämpligt att medgiva fullföljd av dylikt ärende till regeringsrätten. Invändare, som icke fått sin invändning beaktad, bör, liksom envar annan som anser sin rätt vara genom patentet förnärad, framdeles såsom nu vara hänvisad till att vid domstol föra talan om patentets ogillande.

På grund av vad sålunda anförts få vi alltså föreslå,

att systemet för handläggning av patentärenden ändras i sådan riktning, att på ledamot själv må ankomma att meddela patent samt på avdelningschef att meddela avslags- och förfallobeslut;

att inom patent- och registreringsverket inrättas en besvärsavdelning såsom instans mellan den första instansen, anmälningssavdelningarna, och regeringsrätten, sammansatt av ämbetsverkets chef såsom ordförande samt tre tekniska ledamöter och i förekommande fall en rättskunnig ledamot;

att till besvärsavdelningens åligganden skall höra att pröva hos avdelningen anförda besvär över anmälningssavdelnings avslags- och förfallobeslut, att underställningsvis pröva patentärende, vilket anmälningssavdelning trots inkommen invändning ansett böra leda till patent, att avgiva utlåtanden till regeringsrätten och domstolar i mål angående patent samt att handlägga ärenden, som angå författningar rörande patent; samt att särskild avgift för fullföljd till besvärsavdelningen stadgas.»

Över de sakkunnigas förslag hava statskontoret, allmänna civilförvaltningens lönenämnd, kommerskollegium samt patent- och registreringsverket ävensom vederbörande intresserade organisationer yttrat sig. I fråga om innehållet i de sålunda avgivna yttrandena tillåter sig utskottet hänvisa till sid. 21—26 i statsrådsprotokollet.

Sammanfattning.

Avgivna yttranden.

Vid behandlingen av de sakkunnigas ovan angivna förslag har departementschefen, under framhållande av patent- och registreringsverkets

Departementschefen.

uttalade avsikt att, i den mån så läte sig göra, självt vidtaga åtgärder för avverkningskapacitetens höjande, funnit sig böra i princip förorda förslaget till genomförande. Därvid har departementschefen bland annat erinrat, att förslaget i allt väsentligt vunnit anslutning av patentverket och kommerskollegium samt de hörda industriella och tekniska organisationerna.

Avförande av
vissa ärenden
med återupp-
livningsrät .

Departementschefen har härefter övergått att behandla ett annat av de sakkunniga — utöver den redan omhandlade mera generella förenklingen av patentärendenas handläggning — framlagt förslag, som enligt de sakkunnigas mening ytterligare skulle bidra till att förkorta vissa patentansökningars behandlingstid. Härvid syftas på sådana ansökningar, vilka, utan att uttryckligen återkallas, dock icke fullföljas av sökandena.

I dylika fall eller alltså sådana, där den sökande underlåter att fullgöra verkets förelägganden, företager för närvarande vederbörande granskare en ny prövning av ärendet. De sakkunniga hava emellertid i denna del föreslagit, att i patentförordningen vidtagas sådana ändringar, att patent- och registreringsverket skall äga rätt att, därest i patentärendet meddelat föreläggande av sökanden lämnas obesvarat, avföra ärendet, dock att sökanden skall äga rätt att inom fyra månader efter avförandet mot erläggande av särskild avgift få ärendet återupplivat.

Förslag i enlighet härmed har Kungl. Maj:t framlagt i en till riksdagen avlåten, den 26 februari 1931 dagteknad proposition, nr 136, med förslag till lag om ändrad lydelse av 5, 6, 7 och 8 §§ förordningen den 16 maj 1884 angående patent, vilken proposition hänvisats till lagutskott för förberedande behandling.

De föreslagna
åtgärdernas
inverkan på
ledamöternas
avverknings-
kapacitet.

Såvitt inom patent- och registreringsverket upplysts, utgör den nuvarande avverkningskapaciteten i genomsnitt 110 avgjorda patentansökningar per år och ledamot. Efter att ingående hava överlagt med ämbetsverkets chef hava de sakkunniga för sin del kommit till den uppfattningen, att efter genomförandet av de av dem ifrågasatta åtgärderna man bör kunna räkna med en avverkningskapacitet av omkring 135 ärenden per år och ledamot.

Departementschefen har framhållit, att den sålunda av de sakkunniga verkställda beräkningen hade patent- och registreringsverket förklarat sig kunna godtaga, under förutsättning att erforderligt antal assistenter finge anställas å arbetstyngda rotlar. Då denna fråga om avverkningskapaciteten intimt sammanhänge med personalfrågan, finge departementschefen anledning att längre fram vid sin redogörelse för sistnämnda spörsmål återkomma därtill.

Departementschefen har härefter övergått att till skärskådande upptaga av de sakkunniga framlagt förslag rörande personalbehovet å besvärssavdelningen och anmälningsavdelningarna. Därvid har departementschefen, efter att hava lämnat redogörelse för nämnda förslag och vederbörandes däröver avgivna yttranden, vilken redogörelse återfinnes å sid. 36—42 i statsrådsprotokollet, i frågan anfört följande:

»Enligt de sakkunnigas förslag skulle *besvärssavdelningen* komma att bestå av, förutom ämbetsverkets chef såsom ordförande, tre tekniska ledamöter, patentråd, i 30:e lönegraden, varjämte i handläggning av ärende, vars beskaffenhet sådant påfordrade, skulle deltaga en av Kungl Maj:t inom ämbetsverket därtill förordnad rättskunnig ledamot, förslagsvis byrådirektören å administrativa och varumärkesavdelningen.

Mot den sålunda föreslagna sammansättningen av besvärssavdelningen har jag icke någon erinran att göra. Jag vill beträffande de tekniska ledamöternas antal framhålla, att genom att detta antal satts till tre möjlighet skulle beredas att till denna avdelning knyta sakkunniga representanter för en var av de tre stora huvudgrupperna: de kemiska, de elektriska och de mekaniska industrierna.

Emot den föreslagna titeln »patentråd» för de tekniska ledamöterna har invändning framställts av Stockholms handelskammare. Även jag måste ställa mig tveksam beträffande införandet av en dylik tjänstetitel. Då annan lämplig benämning knappast synes erbjuda sig, torde dessa tjänstemän, som skulle i lönehänseende jämsställas med cheferna för övriga avdelningar inom verket, kunna i likhet med dessa benämnas byråchefer och följaktligen i verkets stat upptagas såsom byråchefer och ledamöter av besvärssavdelningen.

Mot de sakkunnigas förslag om nedbringande av de nuvarande fyra *anmälningsavdelningarna* till tre, envar med en byråchef i 30:e lönegraden såsom chef, har jag icke någon erinran att framställa.

Enligt de sakkunnigas förslag har, vad dessa avdelningar angår, det mera konstanta behovet av särskilda rotlar och därmed även antalet ledamöter beräknats till 43 stycken, varjämte under den närmaste femårsperioden — enligt patent- och registreringsverket under en period av sex år — skulle erfordras ytterligare 8 ledamöter. Slutligen skulle, liksom för närvarande, såsom biträden åt ledamöterna och för rekryteringsens säkerställande finnas anställda ett antal assistenter.

Ehuru sålunda antalet för framtiden erforderliga tekniska ledamöter å anmälningsavdelningarna beräknats till 43, hava de sakkunniga ifrågasatt, att icke flera än 35 av dem skulle uppföras på ordinarie stat, därav 12 såsom byrådirektörer i 28:e lönegraden, likaledes 12 såsom förste byråingenjörer i 26:e och återstående 11, även såsom förste byråingenjörer, i 24:e lönegraden. De övriga 8 ledamöterna, för vilka befattningar icke skulle uppföras å ordinarie stat, skulle fortfarande som hittills åtnjuta avlö-

ning enligt 18:e eller 20:e lönegraden — beroende på befattningshavarnas anställningstid inom ämbetsverket — enligt löneplanen för extra ordinarie tjänstemän, varjämte till envar av dem, liksom för närvarande, borde utgå särskild ersättning efter 900 kronor för år.

De sakkunnigas förslag, vad nu först den *ordinarie personalen* angår, har i alla delar tillstyrkts av kommerskollegium samt patent- och registreringsverket; av sistnämnda ämbetsverk, som funnit principiellt riktigast att samtliga ledamöter placerades i 28:e lönegraden, dock endast med stor tvekan beträffande den ifrågasatta placeringen av 11 befattningar i 24:e lönegraden. Statskontoret har för sin del ifrågasatt en placering för samtliga ledamöter i 26:e lönegraden, medan allmänna civilförvaltningens lönenämnd åter föreslagit en placering för 17 ledamöter i 27:e och för 18 ledamöter i 24:e lönegraden.

Beträffande den sålunda av de sakkunniga föreslagna och av flertalet hörda myndigheter tillstyrkta differentieringen av ifrågavarande ledamotsbefattningar vill jag, i anledning exempelvis av vad statskontoret däremot anfört, icke bestrida, att det kan synas principiellt oriktigt, att befattningshavare, vilka under samma ansvar hava att fullgöra ungefär enahanda skyldigheter, hänföras till olika lönegrader. Om emellertid samtliga dessa befattningshavare skulle placeras i en och samma lönegrad, torde, på sätt nedan närmare utvecklas, icke kunna ifrågakomma någon lägre lönegrad än den, som hittills gällt för byrådirektörerna inom verket (B 28). Då en sådan lösning av förevarande lönefråga lärers få anses utesluten av ekonomiska skäl, synes ingen annan möjlighet stå öppen än att gå in för en differentiering av ifrågavarande befattningshavare i löneavseende. Med hänsyn till önskvärldheten av att hava tillgång till den sporre i arbetet, som utsikten att kunna vinna befordran till högre tjänst innebär, synes mig för övrigt även ur denna synpunkt en dylik differentiering äga visst fog.

Vad därefter spørsmålet om ifrågavarande ledamöters placering i löneskalan angår, vill jag i anledning av statskontorets och lönenämndens förslag om nedflyttning av de nuvarande i lönegraden B 28 placerade byrådirektörerna till 26:e respektive 27:e lönegraden framhålla, att under utredningen icke någon omständighet framkommit, som motiverar en dylik nedsättning av dessa befattningar. Det ansvarsfulla arbete, som nu ytterligare skulle tillkomma byrådirektörerna såsom ensambeslutande vid patents meddelande, utgör ett särskilt skäl för att någon ändring i nedåtgående riktning beträffande deras placering i lönegradshänseende icke vidtages. I fråga om de nuvarande fyra i 24:e lönegraden uppförda förste byråingenjörerna tillåter jag mig erinra om att på grund av deras stadigvarande föredragningskyldighet, alltså en arbetsuppgift som eljest tillkommer byrådirektör, vid upprepade tillfällen från olika håll — senast genom likalydande motioner (I: 180 och II: 222) vid 1930 års riksdag — yrkanden framstälts om dessa befattningshavares uppflyttning till 26:e

lönegraden. Som jag redan anfört kunde i själva verket skäl finnas för, att förste byråingenjörerna liksom byrådirektörerna placerades rent av i 28:e lönegraden. Att jag det oaktat förordar en placering i 26:e lönegraden för endast en del av förste byråingenjörerna — visserligen flertalet av dem — beror på nyss framhållna kostnadsskäl och den hänsyn, som torde böra tagas till de befordringsutsikter, som i allt fall vid ett bifall till den föreslagna omorganisationen komma att yppa sig för ett jämförelsevis stort antal av ämbetsverkets befattningshavare. Jag finner mig således böra godtaga de sakkunnigas förslag till löneställning för ledamöterna, även i vad detsamma avser en placering av vissa förste byråingenjörer i lönegraden B 24.

Det av de sakkunniga föreslagna antalet konstanta ledamöter eller 43 stycken — jag bortser således fortfarande i detta sammanhang från de ytterligare 8 ledamöter, som skulle erfordras för balansens nedbringande — kan i och för sig synas ganska högt. Detta antal står emellertid i direkt beroende av den avverkningskapacitet per år och ledamot, som man anser sig kunna räkna med. Som jag förut nämnt ha de sakkunniga grundat sina beräkningar beträffande behovet av arbetskraft på en till 135 ärenden per år och ledamot stegrad avverkningskapacitet efter genomförande av den förenkling i arbetssättet, som nu är avsedd att komma till stånd, och de ytterligare åtgärder i denna riktning, som ämbetsverket självt ställt i utsikt. Naturligen är det vanskligt att fälla något säkert omdöme rörande möjligheterna att öka verkets arbetseffekt. För egen del måste jag inskränka mig till att uttala en förväntan om att den angivna avverkningskapaciteten skall betraktas som ett minimum. I betraktande härav och inför ovissheten hur det nya systemet med patentärendenas handläggning över huvud taget kommer att verka, synes mig försiktigheten i allt fall bjuda, att i avvaktan på den erfarenhet härutinnan, som först torde böra vinnas, en något snävare marginal sättes i fråga om det antal tjänster, som skulle uppföras å ordinarie stat. I anslutning härtill finner jag mig böra förorda, att antalet ordinarie förste byråingenjörstjänster bestämmes till 9 i 26:e och 8 i 24:e lönegraden, vilket innebär en minskning i det av de sakkunniga föreslagna antalet dylika tjänster med 3 i varje grupp. I stället för de sex tjänster, som sålunda icke skulle upptagas å ordinarie staten, torde böra anställas sex extra förste byråingenjörer med avlöning såsom befattningshavare å extra stat, tre i lönegraden B 26 och tre i lönegraden B 24. Till frågan om anvisande av medel härför återkommer jag senare. Enligt mitt förslag skulle således antalet ordinarie ledamöter utgöra 29 mot det av de sakkunniga föreslagna antalet av 35 stycken.

De sakkunnigas förslag i övrigt beträffande de ordinarie befattningar, som skulle finnas å anmälningssavdelningarna och å det avdelningarna underlydande biblioteket, föranleder icke någon erinran från min sida.

Även i fråga om löneställningen för de ledamöter, vilka liksom hit-

tills skulle vara anställda som *extra ordinarie befattningshavare*, hava olika förslag framställt.

Såsom redan nämnts äro de nuvarande extra föredragandena — alltefter anställningstiden inom ämbetsverket — placerade i 18:e eller 20:e lönegraden enligt löneplanen för extra ordinarie befattningshavare, varjämte till envar av dem utgår särskild ersättning efter 900 kronor för år. Begynnelselönen i 20:e lönegraden utgör 5,304 kronor och slutlönen 6,816 kronor. Med tillägg av den särskilda ersättningen uppgår alltså sammanlagda avlöningsbeloppet till 6,204 kronor respektive 7,716 kronor. I 18:e lönegraden uppgår begynnelselönen till 4,596 kronor och slutlönen till 6,420 kronor. Läggas härtill den särskilda ersättningen, utgör således begynnelselönen 5,496 kronor och slutlönen 7,320 kronor.

Enligt de sakkunnigas av kommerskollegium tillstyrkta förslag i denna del skulle de hittills gällande avlöningsbestämmelserna beträffande dessa befattningshavare fortfarande gälla för de 16 icke-ordinarie ledamöter (8 + 8), som efter vad förut sagts skulle finnas. Statskontoret har uttalat, att det enligt ämbetsverkets mening skulle vara lämpligare att hänföra ifrågavarande befattningshavare till 22:a lönegraden, varvid någon särskild ersättning icke skulle utgå. I enlighet härmed skulle begynnelselönen utgöra 6,048 kronor och slutlönen 7,212 kronor. Allmänna civiltjänstverks lönenämnd har för sin del ansett, att den särskilda ersättningen — i varje fall för befattningshavare inom den högre lönegruppen — borde inarbetas i lönen och vederbörande i följd härav erhålla en mot arvodet svarande höjning i lönegradsplaceringen. Patent- och registreringsverket slutligen har uttalat, att samtliga ifrågavarande befattningshavare lämpligen borde hänföras till 24:e lönegraden enligt ovannämnda löneplan men utan rätt till särskilt arvode. Enligt detta förslag skulle begynnelselönen utgöra 6,816 kronor och slutlönen 8,124 kronor.

För egen del finner jag mig böra biträda statskontorets förslag, enligt vilket dessa befattningshavare skulle placeras i 22:a lönegraden enligt löneplanen för icke-ordinarie tjänstemän. Visserligen skulle vid bifall härtill slutavlöningen och för en del befattningshavare även begynneseavlöningen i någon mån komma att understiga vad enligt gällande bestämmelser nu utgår till ifrågavarande befattningshavare. Då man emellertid å andra sidan bör kunna räkna med att flertalet av dessa befattningar komma att besättas med personer, som nu uppårläggas lägre avlöning än den till ledamot utgående, skulle det av mig förordade förslaget likväl för dem innebära en icke oväsentlig höjning av nu utgående avlöningsförmåner.

Vad de sakkunniga i övrigt uttalat beträffande anställning av assistenter och löneförmåner åt dem har icke givit anledning till någon erinran från min sida.»

I detta sammanhang har departementschefen beträffande den föreslagna bestämmelsen, att innehavare av befattning i patent- och registrerings-

verket icke må mot ersättning tillhandagå enskilda i ärende, som faller inom verkets arbetsområde, anført, att för den ordinarie personalens vidkommande föreskrift i ämnet syntes böra, efter riksdagens godkännande, meddelas genom tillägg i kungörelsen den 6 juni 1925 (nr 272) angående utsträckt tillämpning av avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen m. m. För de icke-ordinarie befattningshavarna syntes motsvarande bestämmelse kunna meddelas i annan ordning.»

Departementschefen har härefter övergått till de båda andra huvudavdelningarna inom patent- och registreringsverket, nämligen administrativa och varumärkesavdelningen samt bolagsavdelningen.

Övriga
avdelning-
ar inom
patent- och
registre-
ringsverket.

Beträffande *administrativa och varumärkesavdelningen* hava de sakkunniga uttalat, att bemyndigande borde lämnas patent- och registreringsverket att med ordinarie innehavare besätta vissa lediga befattningar, nämligen 2 skrivbiträdesbefattningar i B 2, 1 kontorsbiträdesbefattning i B 4 och 1 expeditionsvaktbefattning i B 5, inalles 4 befattningar. Därjämte hava de hemställt om uppflyttning av kansliskrivartjänsterna — föreståndarbefattningen för granskning av varumärken — från 11:e till 14:e lönegraden.

1930 års sak-
kunniga.

I fråga om *bolagsavdelningen* hava de sakkunniga föreslagit, dels att den extra byrådirektörsbefattningen i B 28, som alltsedan år 1917 uppehållits på förordnande, uppföres å ordinarie stat, dels ock att två kanslibiträdesbefattningar i 7:e lönegraden uppflyttas till kansliskrivartjänster i 11:e lönegraden.

Efter att hava redogjort för i förevarande avseende avgivna yttranden — vilken redogörelse återfinnes å sid. 49—51 i statsrådsprotokollet och varav framgår, bland annat, att statskontoret, under erinran om att å 1928 års lönekommitté uppdragits att vid fullgörande av sitt uppdrag taga under övervägande frågan om biträdesbefattningarnas inom statsförvaltningen uppdelning å olika lönegrader, ansett sig ej kunna tillstyrka den ifrågasatta uppflyttningen av de båda kanslibiträdesbefattningarna — har departementschefen anført, såvitt nu är i fråga, följande:

Departements-
chefen.

»Vad till en början beträffar de tjänster i lönegraderna B 2, B 4 och B 5, som finnas uppförda å patentverkets stat men för närvarande uppehållas på förordnande, synas mig dessa tjänster böra i staten bibehållas, varför åtgärder i sinom tid torde vidtagas för desammas återbesättande.

För den befattningshavare, som har sig anførtrott föreståndarskapet för granskning av varumärken, synes mig, med hänsyn till vad som upp-

lysts angående arbetets art, en högre lönegradsplacering rättvisligen bära ifrågakomma. Dock anser jag, i olikhet med patent- och registreringsverket, en uppflyttning till lönegrad B 14 vara tillfyllest. Jag förordar alltså de sakkunnigas, av statskontoret och lönenämnden i denna del tillstyrkta förslag.

Med avseende å förslaget om uppförande å ordinarie stat av ytterligare en byrådirektörsbefattning å bolagsavdelningen tillåter jag mig erinra om att vid flera föregående tillfällen — senast i ovannämnda motioner vid 1930 års riksdag — förslag i enahanda syfte blivit framställda. Då ifråga om behövligheten av denna befattning, som alltsedan år 1917 uppehållits på förordnande, tvekan desto mindre kan råda, som å sagda avdelning inflytande ärenden äro stadda i stark tillväxt, får jag tillstyrka, att tjänsten i fråga nu uppföres å ordinarie stat.

Däremot anser jag mig på de skäl, som av statskontoret framhållits, förhindrad förorda den ifrågasatta uppflyttningen i lönegrad av två kanslibiträdesbefattningar å bolagsavdelningen.

I motsvarighet till vad som av mig förordats beträffande inskränkning i rätten för befattningshavare å patentavdelningen att mot ersättning tillhandagå enskilda i ärende, som faller inom patentverkets arbetsområde, föreslår jag slutligen, att det sålunda ifrågasatta stadgandet må gälla jämväl för befattningshavarna å administrativa och varumärkesavdelningen samt å bolagsavdelningen.»

**Patent- och
registrerings-
verkets ut-
giftsstat.**

Departementschefen har härefter övergått till frågan om ämbetsverkets utgiftsstat och därvid, sedan redogörelse lämnats för de sakkunnigas samt verkets uttalanden i detta ämne (sid. 52—58 i statsrådsprotokollet), anfört, bland annat, följande:

»De sakkunniga hava beräknat, att ett genomförande av deras förslag beträffande patent- och registreringsverkets organisation skulle under den närmaste femårsperioden medföra en merkostnad — fränsett dyrtidstilllägg — av i runt tal 35,700 kronor om året. Denna kostnadsökning kunde emellertid förväntas att till hälften täckas av de föreslagna nya avgifterna.

Även det av mig framlagda förslaget medför tydligen viss ökning av utgifterna för verket, om ock till något mindre belopp än det av de sakkunniga beräknade. Besparing har sålunda uppkommit genom mitt förslag om anställande av allenast 29 ledamöter såsom ordinarie samt genom bibehållande i lönegrad B 7 av de två till uppflyttning i lönegrad B 11 föreslagna kanslibiträdesbefattningarna. Å andra sidan skulle en mindre kostnadsökning uppstå genom placering i lönegrad B 22 enligt löneplanen för extra ordinarie tjänstemän av de extra ledamöterna. I jämförelse med de sakkunnigas förslag skulle de av mig förordade organisatoriska för-

ändringarna i ämbetsverket medföra en kostnadsökning, som med i runt tal 6,000 kronor skulle understiga de sakkunnigas motsvarande merkostnad.

Vad angår utgiftsstaten för patent- och registreringsverket har ämbetsverket framlagt förslag med avseende å beräkningen av anslagsposterna till avlöningar till ordinarie tjänstemän, till avlöningar till befattningshavare å övergångsstat samt till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. Jag anser verkets förslag i dessa avseenden böra läggas till grund för bestämmandet av anslagsposternas belopp, allenast med följande modifikationer, som föranledas av vad jag i det föregående föreslagit.

Vidkommande först avlöningsanslaget till ordinarie tjänstemän — av patent- och registreringsverket upptaget med 622,000 kronor — bör vid bifall till mitt förslag om nedsättning av antalet förste byråingenjörer med 3 i vardera lönegruppen B 26 och B 24 detta belopp till en början minskas med $(3 \times 9,540 + 3 \times 8,580 =)$ 54,360 kronor. Härtill kommer *dels* skillnaden i avlöning å den av ämbetsverket till uppflyttning i 18:e lönegraden ifrågasatta men av mig till uppflyttning i 14:e lönegraden tillstyrkta föreståndarbefattningen för granskning av varumärken $(6,048 - 4,596 =)$ 1,452 kronor, *dels ock* skillnaden i avlöningarna å de av mig ej förordade båda kansliskrivarbefattningarna $(2 \times 3,888)$ och motsvarande antal kanslibiträdesbefattningar, som alltså fortfarande skola bibehållas $(2 \times 3,144)$, eller 1,488 kronor. Ifrågavarande avlöningsanslag skulle alltså minskas med sammanlagt $(54,360 + 1,452 + 1,488 =)$ 57,300 till $(622,000 - 57,300 =)$ 564,700 kronor.

Ämbetsverkets förslag till övergångsstat och till de befattningar, som skulle uppföras å samma stat, föranleder icke någon annan erinran från min sida än att, då i anslutning till vad förut anförts i fråga om de båda kanslibiträdesbefattningarna dessa befattningar fortfarande skulle bibehållas å ämbetsverkets ordinarie stat, de sålunda böra avföras från övergångsstaten.

Vad angår ämbetsverkets beräkningar rörande det anslag, som erfordras till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. — enligt ämbetsverkets förslag slutande å ett belopp av 295,000 kronor — vill jag erinra om att det nuvarande förslagsanslaget å 225,000 kronor under de senaste åren av olika anledningar högst väsentligt överskridits. Den mest bidragande orsaken till detta förhållande har varit den med hänsyn till arbetsmaterialets ökade tillväxt inträdda nödvändigheten för ämbetsverket att nyanställa personal, varjämte vissa från början ej beräknade utgifter kommit att i sin mån tynga anslaget.

Då jag förordat, att utöver de 29 ledamotsbefattningar å anmälningsavdelningarna, som skulle uppföras på den ordinarie staten, 6 extra förste byråingenjörer skulle anställas såsom ledamöter å sagda avdelningar, lära till en början medel böra beräknas till avlöningar åt dessa. Särskilt

anslag för detta ändamål torde icke vara behöfligt, utan synas kostnaderna ifråga ($3 \times 8,124 + 3 \times 7,212 =$) 46,008 kronor böra avföras å anslaget till avlöningar åt icke-ordinarie befattningshavare m. m., vilket anslag alltså torde böra i motsvarande mån ökas. Å andra sidan har patent- och registreringsverket vid sina beräkningar angående nu ifrågasvarande anslag bland annat utgått från en löneställning för övriga erforderliga 16 extra ledamöter enligt 24:e lönegraden i nämnda löneplan. Med utgångspunkt från begynnelselönen i den av mig för dessa ledamöter förordade lönegraden — 22 enligt löneplanen för extra ordinarie tjänstemän — bör anslaget minskas med skillnaden mellan begynnelseavlöningarna i berörda lönegrader ($16 \times 6,816 - 16 \times 6,048 =$) 12,288 kronor. Då jag vidare ej tillstyrkt den extra notarietjänst, om vars inrättande ämbetsverket gjort framställning, kan anslaget följaktligen ytterligare minskas med ett belopp av 5,676 kronor.

Då ämbetsverkets beräkningar rörande ifrågasvarande anslag i övrigt icke givit mig anledning till någon erinran, skulle alltså samma anslag komma att ökas med ($46,008 - 12,288 - 5,676 =$) 28,044 kronor eller, i runt tal, med 28,000 kronor till 323,000 kronor.

I övriga i patent- och registreringsverkets stat nu ingående anslag ifrågasätter jag, lika med ämbetsverket, icke någon ändring.

I enlighet med mitt förslag till utgiftsstat för patent- och registreringsverket, som med ett belopp av ($57,300 - 28,000 =$) 29,300 kronor understiger ämbetsverkets enahanda förslag, skulle samma stat erhålla följande utseende:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	564,700
Avlöningar till å övergångsstat uppförda fyra byrådirektörer, fyra byråingenjörer och en registrator, förslagsvis	»	18,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare, vikariatsersättningar m. m., förslagsvis	»	323,000
Renskrivning och skrivmaterialier, fastighetens underhåll, bränsle, lyse, renhållning och städning samt inventariers anskaffande och underhåll m. m., förslagsvis	»	72,000
Publikationer, efter avdrag av influtna prenumerationsavgifter och dylikt, kungörelser, böcker och tidskrifter samt bindningskostnader, förslagsvis	»	180,000
Återställda registreringsavgifter, förslagsvis	»	16,000
Bidrag till patentunionens internationella byrå i Bern, förslagsvis	»	2,600
Pensioner åt avskedade tjänstemän, förslagsvis	»	46,000
Dyrtdstillägg, förslagsvis	»	125,000

Summa kronor 1,347,300.

Statförslaget slutar alltså å ett belopp av 1,347,300 kronor, medan den för löpande budgetår fastställda statens slutsumma uppgår till 1,168,700 kronor. Det nya statförslaget skulle alltså medföra en ökning med 178,600 kronor. Då emellertid de verkliga utgifterna under en följd av år högst väsentligt överskridit de i respektive års stater upptagna anslagsbeloppen, innebär det nu föreliggande statförslaget i verkligheten icke en så stor merkostnad, som nyss angivna skillnadsbelopp anger. Under budgetåret 1929/1930 uppgingo de verkliga kostnaderna till i runt tal 1,248,400 kronor. I jämförelse härmed skulle den faktiska ökningen nu begränsas till cirka 99,000 kronor.»

Slutligen har departementschefen erinrat om, att med hänsyn till den förut här ovan omförmälda förändringen i sättet för beräkningen av anslaget till patent- och registreringsverket anslaget icke komme att påverkas av den nu föreslagna höjningen av utgiftsstatens belopp.

Då utskottet nu går att för egen del yttra sig över föreliggande förslag, har utskottet först till behandling upptagit frågan om de inom patent- och registreringsverket inrättade patentavdelningarnas organisation och därmed sammanhängande spörsmål.

*Utskottets
yttrande.*

Därvid vill utskottet till en början hava uttalat, att det å dessa avdelningar ankommande arbetet synes såväl kvantitativt synnerligen betydande som i kvalitativt hänseende krävande. Beträffande arbetets omfattning får utskottet hänvisa till de i de sakkunnigas betänkande angivna siffrorna. Vad arbetets art angår, torde vara tillräckligt erinra om att granskningen av patentansökningarna förutsätter omfattande tekniska kunskaper samt att stora fordringar måste ställas på vederbörandes om-döme, då det gäller att efter ett ingående studium av patentlitteraturen bedöma, huruvida det nya hos en uppfinning medför en sådan effekt i tekniskt hänseende, att patentskydd bör meddelas. Arbetet synes sålunda både maktpåliggande och av grannlaga natur.

Sedan flera år tillbaka har antalet inkomna patentärenden i hög grad överstigit vad ämbetsverkets personal med rådande arbetssätt medhunnit avverka. Till följd härav har antalet oavgjorda ansökningar år från år stigit för att i oktober 1930 uppgå till över 13,000. Uppenbart är, att det dröjsmål, som sålunda uppstår i fråga om patentärendenas handläggning, medför betydande olägenheter för den patentsökande allmänheten. I sakens natur torde nämligen ligga, att sökandena oftast hava ett starkt intresse av — icke minst ur ekonomisk synpunkt sett — att deras patentansökningar bliva avgjorda så snabbt som möjligt, utan att likväl noggrannheten i fråga om prövningen eftersättes. Utskottet finner det därför angeläget att, under iakttagande av sist angivna synpunkt, åtgärder vidtagas i syfte att ernå en förkortning av den nuvarande behandlingstiden för patentärenden.

Innan utskottet närmare ingår på denna fråga, vill utskottet förutskicka,

att en icke oväsentlig nedskärning av patentverkets arbetsbörda helt visst skulle åstadkommas, därest man i fråga om patents meddelande överginge från det i vårt land tillämpade förprövningsförfarandet, enligt vilket patentmyndigheten tillser, huruvida förutsättningar, särskilt i fråga om uppfinningens nyhet, för meddelande av ett giltigt patent föreligga, till anmälningsförfarandet, därvid före patents meddelande i regel ingen annan prövning äger rum än för utrönande, huruvida ansökningen uppfyller lagens fordringar i formellt hänseende. Då emellertid förprövningsförfarandet måste anses innebära avsevärda fördelar för den patentsökande allmänheten framför anmälningsförfarandet, vilket senare givetvis är ägnat att i betydligt större utsträckning än det förra medföra processer vid domstol med åtföljande tidsutdräkt och kostnader, vill utskottet för sin del icke ifrågasätta en systemförändring. En sådan har också tidigare vid olika utredningar rörande ämbetsverket ävensom av 1930 års sakkunniga icke ansetts böra äga rum.

Kungl. Maj:t har ock ansett, att även med bibehållande av det hittills tillämpade förprövningsförfarandet ett bättre arbetsresultat inom patentverket borde kunna uppnås. Att väsentliga brister vidlåda verkets arbetsförhållanden torde nämligen vara ovedersägligt. Särskilt må framhållas, att den nuvarande behandlingen av patentärendena måste anses vara onödigt tung, enär för varje beslut om en ansöknings godkännande till kungörande eller patent fordras samverkan av avdelningschefen, vederbörande tekniske ledamot och i förekommande fall den rättskunnige ledamoten. I tveksamma fall eller om olika meningar yppa sig eller där fråga är om en ansöknings avslående eller förklarande förfallen på grund av patentförordningens föreskrifter, fordras samverkan av generaldirektören, avdelningschefen, vederbörande tekniske ledamot och i förekommande fall den rättskunnige ledamoten. Att en sådan procedur icke oväsentligt fördröjer ärendenas avgörande framgår med all tydlighet av bland annat den oupphörligt växande balansen av oavgjorda ärenden.

I syfte att förkorta den nuvarande långa behandlingstiden av patentärendena har Kungl. Maj:t, jämte det att Kungl. Maj:t påpekat vissa åtgärder, som patent- och registreringsverket självt kunde vidtaga, ifrågasatt införande av ett nytt system i fråga om arbetssättet för patentärendenas handläggning. Enligt detta förslag skulle på ledamot ankomma att meddela patent samt på avdelningschef (byråchef) att meddela avslags- och förfallobeslut, dock med den begränsning i ledamots befogenhet, att avgörandet av ansöknings mot vilken invändning gjorts, alltid skulle ankomma på avdelningschef. I samband härmed skulle i ämbetsverket inrättas en *besvärsavdelning* såsom instans mellan anmälningsavdelningarna och regeringsrätten, sammansatt av ämbetsverkets chef såsom ordförande samt tre tekniska ledamöter och i förekommande fall en rättskunnig ledamot. Till besvärsavdelningens åligganden skulle höra att pröva hos avdelningen anförda besvär över anmälningsavdelnings avslags- och för-

fallobeslut, att underställningsvis pröva patentärende, vilket anmälningsavdelning trots inkommen invändning ansett böra leda till patent, att avgiva utlåtanden till regeringsrätten och domstolar i mål angående patent samt att handlägga ärenden, som angå författningar rörande patent. För fullföljd av talan till besväravdelningen skulle bestämmas en särskild avgift.

Vad angår de sålunda föreslagna åtgärderna synas desamma, såvitt utskottet kunnat finna, vara ägnade att förkorta ärendenas behandlingstid och åstadkomma en minskning i den nuvarande arbetsbalansen utan att kravet på erforderlig noggrannhet blir eftersatt. Beträffande befogenheten för ledamot att självständigt meddela patent synas möjligen vid ett första påseende vissa betänkligheter kunna hysas mot en sådan anordning. Den risk, som i detta avseende kan förefinnas, blir emellertid enligt utskottets förmenande i väsentlig grad förminskad genom inrättandet av besväravdelningen, vilken även har att i vissa fall underställningsvis pröva ärenden. Tillika får utskottet i detta sammanhang erinra om att i propositionen förutsatts, att i instruktionsväg bestämmelser skola meddelas om att i tvivelaktiga fall föredragning skall ske inför vederbörande avdelningschef. Utskottet får sålunda för sin del förorda, att till förkortande av tiden för patentärendenas handläggning åtgärder vidtagas i huvudsaklig överensstämmelse med vad i propositionen föreslagits.

Vad härefter angår frågan om den å besväravdelningen och anmälningsavdelningarna anställda personalen och dennas ställning i lönehänseende, finner utskottet ingen anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag härutinnan.

Likaledes får utskottet ansluta sig till Kungl. Maj:ts förslag beträffande de båda andra avdelningarna inom patent- och registreringsverket, nämligen administrativa och varumärkesavdelningen samt bolagsavdelningen.

Vad beträffar det av departementschefen förordade förslaget till utgiftsstat för patent- och registreringsverket, har utskottet ock funnit sig böra biträda detsamma.

Under åberopande av vad sålunda anförts och då i övriga, av utskottet ej särskilt berörda delar Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) från och med den 1 juli 1931 bestämma antalet ordinarie befattningshavare hos patent- och registreringsverket på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 generaldirektör	A 3
3 byråchefer och ledamöter av besväravdelningen	B 30

Befattning	Lönegrad
5 byråchefer	B 30
16 byrådirektörer	B 28
9 förste byråingenjörer	B 26
8 » »	B 24
1 bibliotekarie	B 24
1 sekreterare	B 24
1 byråingenjör	B 21
1 kassör och räkenskapsförare	B 21
3 notarier	B 21
1 föreståndare för varumärkesgranskningen ..	B 14
1 eldare och maskinist	B 7
1 förste expeditionsvakt	B 7
6 kanslibiträden	B 7
5 expeditionsvakter	B 5
15 kontorsbiträden	B 4
2 skrivbiträden	B 2;

Anm. Tillsvidare skola hållas obesatta förste byråingenjörstjänster i lönegraden B 26 till antal motsvarande antalet byrådirektörer, som åtnjuta avlöning å övergångsstat.

b) besluta, att å övergångsstat för patent- och registreringsverket skola från och med den 1 juli 1931 uppföras följande befattningar, nämligen:

Befattning	Lönegrad
4 byrådirektörer	B 28
4 byråingenjörer	B 21
1 registrator	B 21;

c) godkänna det av departementschefen i statsrådsprotokollet förordade förslaget till stat för patent- och registreringsverket, att tillämpas från och med den 1 juli 1931;

d) besluta, att innehavare av befattning i patent- och registreringsverket icke må mot ersättning tillhandagå enskilda i ärende, som faller inom ämbetsverkets arbetsområde; samt

e) höja det ordinarie förslagsanslaget till patent- och registreringsverket, nu 1,168,700 kronor, med 131,300 kronor till 1,300,000 kronor.

Stockholm den 12 maj 1931.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius*, *A. C. Lindblad*, *J. L. Widell*, *O. Bergqvist*, *J. Nilsson* i Malmö, *C. P. V. Nilsson* i Gränebo, *N. J. M. Svensson* i Kompersmåla, *Oscar Olsson*, *E. A. Lundell*, *C. I. Asplund*, *I. Hj. E. Pauli* och *G. Kobb*;

från andra kammaren: herrar *C. R. Jansson* i Falun, *S. Bengtsson* i Norup, *A. Åson Törnkvist* i Karlskrona, *G. Strindlund*, *P. M. Olsson* i Blädinge, *E. J. Wigforss*, *B. F:son Holmgren*, *J. Olofsson* i Digernäs, *O. Nilsson* i Örebro, *S. Persson* i Fritorp, *O. Andersson* i Höör och *O. E. F. Järte*.

Reservation

av herrar *Oscar Olsson* och *I. Pauli*, som ansett, att utskottets motivering bort hava följande lydelse:

»Då utskottet — — — propositionen föreslagits.

Vad härefter angår frågan om den å besvärsavdelningen och anmälningssavdelningarna anställda personalen och dennas ställning i lönehänseende, får utskottet i allt väsentligt ansluta sig till Kungl. Maj:ts förslag härutinnan. Endast på en punkt har förslaget givit utskottet anledning till erinran. Enligt vad departementschefen anfört, skulle genomförandet av den föreslagna förändringen i lönehänseende för de extra föredragandena i vissa fall medföra en minskning av deras löneförmåner. Utskottet har icke något att anmärka mot den för dessa befattningshavare ifrågasatta förändrade löneställningen i och för sig men förutsätter, att sådana åtgärder vidtagas, att nuvarande innehavare av ifrågavarande befattningar må kunna erhålla kompensation för den minskning i löneförmåner, som förändringen för dem kan medföra.

Likaledes får — — — hemställa.»